

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

Caput III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

vel saltem decenter compositis, Clericalem etiam justæ magnitudinis Tonsuram seu Coronam in vertice capitis sui pro uniuscujusque Ordinis, gradus, ac status conditione latam, eamque conspicuam non gerat; ac secunda vel tertiâ qualibet hebdomadâ, ac præcipuis anni festiuitatibus non faciat renovari: maximè cum pij etiam laicorum animi ministros Christi, more militum comatos, & calamistratos Sacris astare, vel inservire Altaribus horreant: & Concilium tam Oecumenicum Tridentinum, quàm Provincialia & Synodalia Coloniensia declarent, nullum primâ Tonsurâ initiatum aut etiam in Ordinibus sacris constitutum fori privilegio gaudere, nisi Tonsura & habitu Clericali à laicis distinguatur. Quàm latam porrò quisque pro ratione Ordinis, gradus, ac status sui Coronam, promissamque vestem gestare debeat Clericalem, infra præscribitur.

Concil. Trident. Sess. 23. de reform. cap. 6. Synodus Coloniensis sub Sifrido Archiepiscopo cap. 9 §. item denunciatur pag. 44 sub Henrico Archiepiscopo cap. 2. pag. 86. sub Valramo Archiepiscopo cap. 4 pag. 111. & cap. 18. pag. 24. & cap. 20. pag. 129. sub Wilhelmo Archiepiscopo cap. 5. pag. 157 sub Friderico Archiepisc. cap. 9. pag. 189. Infra part. 2. tit. 30. de Sacramento, Ordinis cap. 3 §. 21. & 22.

C A P U T III.

*Uniusmodi
Cæremonie
Sacri indico-
sanda.*

§. I. **S**icut una est Christi Ecclesia, sic omnia Ecclesiæ membra uniusmodi esse, & concordiam semper observare necessum est, maximè in sanctissimo Corporis & Sanguinis Christi mysterio, quò multi, teste Apostolo, unum sumus. Quare ad præcaveendam omnem varietatem, atque Cæremoniarum ac Rituum

in sacrae Missae officio confusionem, Episcopus Sacerdotes omnes à se recens Ordinatos admonet, ut diligenter totius Missae Ritus, ac sacrae Hostiae Oblationem, Consecrationem, Fractionem, & Communionem ab alijs jam doctis Sacerdotibus ediscant, priusquam ad Celebrandam Missam accedant. Quia tamen eo non obstante experiëntiâ cognovimus, sæpè eos deligi Sacerdotes, qui magis egerent doceri, utpotè Cæremoniarum ac Rituum, Romanæ præsertim Ecclesiae, rudes & ignari, quam docere. Et cum in antiquis Missalibus Coloniensibus nulli certi Ritus aut Cæremoniae præscribantur, nec extent ulli hujus Archidiecefis aut Provinciae libri Rituales, qui formam sacram illam ac tremendam actionem peragendi præscribant, tantam Cæremoniarum ac Rituum in hanc sacratissimam actionem tractu temporis varietatem, ignorantiam, neglectum & confusionem videmus irrepsisse, ut (quod omnes graviter offendit) quot sunt Ecclesiarum Ministri, tot penè videre sit in Ritibus atque Cæremonijs sacrificij Missae diveritates.

*D. Cyprianus tom. 2. cap. 3 de unitate Ecclesiae Catholicae
2. Corinth. cap. 10. vers. 17. Pontif. est. de ordinat. Presb.
in fin.*

§. 2. Vndè merito vehementer angimur & dolemus hac etiam in parte statum Archidiecefis ac Provinciae hujus vehementer esse perturbatum. Cui malo ut Fel. mem. Ferdinandus Archiepiscopus Coloniensis decessor & Patrus Noster pro Archiepiscopali suo munere & auctoritate occurreret, Missale Coloniense ad dispositionem sanctae Romanae Ecclesiae accommodatum edendum, eidemque ple-

Cura & sollicitudo Archiepiscopi Coloniensis.

nissimè generales & Speciales Rubricas inferendas curavit, ut Cæremoniæ & Ritus eodem modo in Ecclesijs sibi subjectis observarentur; & ne Ecclesia Nôstra piè intenti operis fructu defraudaretur, in Synodo suâ Colonienſi postremâ omnibus in virtute sanctæ obedientiæ mandavit, ut amotis quibusvis alijs, sive jam antiquatis, sive peregrinis vel privatis, & omnibus singularum Ecclesiarum proprijs Missalibus, deinceps novo Missali uterentur: iussit etiam, ut in omnibus Ecclesijs Collegiatis & Parochialibus, alijsque ubi plures sunt Clerici, unus constitueretur, qui Cæremoniarum, ac Rituum curam gereret, novos Sacerdotes Cæremonijs instrueret; qui que, ut omnia suo Ordine, loco ac tempore fierent, advigilaret. Idem etiam singularum Ecclesiarum Superiores, Decanos, Pastores, Vice-Pastores, Rectores, aliosvè quovis nomine vocatos, de Ritibus pravis certiores reddere teneretur, ut eorum auctoritate, quod interdum Cæremoniarum Præfecti corrigere non possent, in usum reduceretur; sed cum hæcenus salubre illud decretum minùs rectè sit observatum, & difficillimum sit assuetis desuescere.

*Reo, Mysta
in Ritibus
& Caremo,
nijs Missa
sedulo in,
Arusendi.*

Synodus Colon. habita 19. Aprilis 1627. tit. 5. pag. 14. infra hoc tit. cap. 4. §. & seq.

§. 3. Idcirco Archiepiscopali Nôstra auctoritate iterum sub gravi eaque arbitraria pœna severè prohibemus, ne quisquam deinceps Sacerdos sæcularis primitias celebret, nisi prius generales ac speciales Rubricas & Ritum celebrandi Missam tam privatam, quàm solennem, secundum præscriptum Missalis Romani diligenter perlegerit, atque sacris Missæ Ritibus & Cæremonijs, ab aliquo pio & erudi-

to, Cæremoniarumque & Rituum Ecclesiæ Romanæ apprime perito Sacerdote, debite fuerit instructus; nec non easdem Cæremonias & Ritus se perfecte didicisse, Capitulo, vel Decano, alijve Superiori, cui subest, testimonio instructoris sui legitime probaverit.

§. 4. Sub gravi item & arbitraria, ut antè, pœna vetamus, ne ullus Civitatis vel Archidicœcesis Nostræ Coloniensis Sacerdos, privatis affectibus ductus, alijs Cæremonijs ac Ritibus in Missæ sacrificio utatur, plures scilicet cruces, benedictiones, aut genuflexiones faciat, quàm Missalis Romani Rubricis ac Regulis præscribuntur, sed omnes juxta ejusdem normam, vestium collaribus lineis sub amictu seu humerali tectis, tremendum illud Missæ Sacrificium reverenter pieque peragant, modestè ac religiosè in omnibus Sacrosanctæ Missæ Ritibus atque Cæremonijs sanctæ Catholicæ & Apostolicæ Romanæ Ecclesiæ cæterarum Ecclesiarum omnium Matriæ Magistræ obsequantur: indèque normam sumant sacrificandi, unde fidei sumpserunt exordium. Idem sacra Rituum Congregatio in Decreto Missali Romano præfixo his inculcat verbis. *Demum renovando Decreta aliàs facta, mandat sacra Congregatio in omnibus & per omnia servari Rubricas Missalis Romani, non obstante quocunque pretextu, & contraria consuetudine, quam abusum esse declarat. Et facta relatione horum Decretorum S. D. N. Urbano VIII. Sanctitas sua antè, & ab omnibus ubique servari & in Missali Romano noviter imprimendo apponi mandavit. Julius Rospigliosius Secret.*

Concil. Trid. Sess. 22. in decreto de observ. & evit. c. 1. c. 2. c. nolite errare c. quis nesciat dist. 11. Statuta Henrici

*Præsertim
Missalis Romani.*

iliani Henrici

Rubricas infestis
& Ritus eodem
observarentur;
operis fructu
Colonienſi po-
tæ obedientiæ
s alijs, five jam
privatis, & om-
proprijs Missa-
terentur: iussit
Collegiatis &
es sunt Clerici,
moniarum, ac
acerdotes Cæ-
omnia suo Or-
advigilaret,
arum Superio-
Pastores, Re-
ocatos, de Ri-
neretur, ut eor-
m Cæremoni-
ffent, in usum
salubre illud
atum, & diffi-

tit. 5. pag. 14. in.

Nostra aucto-
bitraria pœna
deinceps Sa-
et, nisi prius
& Ritus ce-
quàm solen-
Missalis Roma-
is Missæ Ri-
pio & erudi-

CAPUT IV.

*Mundities
& honestas
paramento-
rum sacro-
rum proci-
tanda.*

§. 1. **E**T ne Sacerdotum sordibus res sacro-
sancta in oculis quoque vulgi vilef-
cat, & *maledictio*, quam Deus minatur, *opus*
suum negligenter facientes feriat, volumus, &
quibuscunque Civitatis & Archidiocesis
Nostræ Presbyteris severè præcipimus, ut
omnes tremendum Missæ sacrificium celebra-
turi, mundis honestisque Altaris ornamentis,
vasis, Calicibus, Patenis Pontificali Ritu con-
secratis, benedictis Corporalibus, Pallis, Pu-
rificatorijs, vestibus item similiter benedictis,
nitidis pariter & integris, Romano, aut sal-
tem novo ad Romanum renovato Colonienfi
Missali, nunquam solis candelis sebaccis in Al-
tari, sed cum eis, vel sine eis, semper duobus
minimum decentis formæ ceteis, in festis au-
tem solennioribus etiam pluribus, ante Evan-
gelium S. Ioannis, vel aliud si dicendum fue-
rit, in fine Missæ plenè lectam, non extinguen-
dis, utantur.

*1er. cap. 48. vers. 10. Concil. Trid Sess. 22 in decreto de
observ. & cust. in celeb. Missa. supra hoc tit. cap. 3. §. 1. 2.
3 & 4.*

*Velo & Bur-
santendum
& locus pro
prius para-
mentorum
aptandus*

§. 2. Omnes etiam Sacerdotes deinceps ve-
lum ad cooperiendum Calicem adhibeant,
quod quò pretiosius, eò erit convenientius;
item Bursa seu involuero pro Corporali in ea
recondendo, nec post sacrificium Missæ per-
actum hæc, neque Missale unquam in Altari
relinquantur, quod sicut & alia Sacerdotis in-
dumenta ad Sacristiam aut armarium repor-
tari,